



T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



7/8693

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610- 431
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/8693)

17-08-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 02.07.2012 tarih ve 74806 sayılı yazınız.

Bursa Milletvekili Sayın Sena KALELİ'ye ait 7/8693 Esas No'lu yazılı soru önergesi
Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.


Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı



**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN SENA KALELİ'YE AİT 7/8693 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Bakanlığımızca; meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, iş sağlığı ve güvenliği alanında yaşanan sorunlara kalıcı çözümler getirilmesi amacıyla çalışanların tümünü kapsayan, önleyici ve koruyucu tedbirleri içeren ve Avrupa Birliği ile Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun olarak hazırlanan müstakil İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30.06.2012 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Kanunla birlikte iş sağlığı ve güvenliği alanında sürekli iyileştirme felsefesinin yerleşmesi ve işyerlerinde güvenlik kültürünün oluşması sağlanarak iş kazası ve meslek hastalıklarının uzun vadede azalacağı öngörülmektedir.

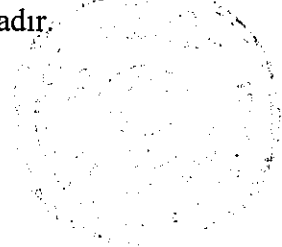
İş sağlığı ve güvenliği alanında birincil düzenleme olarak 4857 sayılı İş Kanunu ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yürürlüktedir. Bu mevzuatın uygulanmasını detaylandırmak amacıyla birçoğu AB direktiflerinden uyumlaştırılmış olan otuzun üzerinde yönetmelik yayımlanmıştır. Ayrıca tebliğler ile de bu alanda düzenlemeler yapılmaktadır.

Ülkemiz, iş sağlığı ve güvenliği alanında önemli değişimlerin ve gelişmelerin yaşandığı bir süreçten geçmektedir. Bu dönemde, güncel iş sağlığı ve güvenliği yaklaşımını barındıran mevzuatın yayımlanması, bu mevzuatın getirdiği risk değerlendirmesine dayalı önleyici yaklaşım ve sürekli iyileşme anlayışının çalışma hayatına yerleştirilmesi için tüm sosyal taraflarca önemli çalışmalar yapılmaktadır. Ancak, özünde güvenlik kültürünün geliştirilmesi amacı ile yapılan bu çalışmalar uzun soluklu çalışmalardır ve etkileri her geçen gün olumlu yönde ilerleyerek artmaktadır.

Güvenli çalışma ve sağlıklı yaşamın tesisi amacıyla iş sağlığı ve güvenliği konularında gençlerin doğru davranış modellerini bir refleks olarak öğrenmiş olmaları büyük önem taşımaktadır. Çalışma hayatına atılmadan önce çocuk ve gençlerimizin çalışma hayatına ilişkin riskler hakkında bilgilendirilmeleri, iş sağlığı ve güvenliği açısından doğru davranış modellerini kazanmalarına yönelik beceri eğitimleri almaları bu hedefe ulaşmada önemli bir adım oluşturacaktır. Geleceğin işgücünün sağlıklı ve güvenli olması için iş sağlığı ve güvenliğinin eğitime entegre edilmesi artık bir zorunluluktur. Bu amaçla, Bakanlığımız ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında 2009 yılında başlatılan işbirliği ise ivme kazanarak devam etmektedir.

Bakanlığımız bünyesinde çok sayıda ulusal ve uluslararası projeler yürütülmekte, bu projelere ek olarak birçok eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir. Bu çalışmaların yürütümü sırasında asıl işveren - alt işveren ayrımı yapılmadan tüm sektörlerle yönelik yaklaşım benimsenmekte ve ülke genelindeki tüm çalışanların iş sağlığı ve güvenliği koşullarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalarda ulusal bütçe kaynaklarının yanı sıra dış kaynak projeleri ile de iş sağlığı ve güvenliği alanında hizmet verilmektedir. Örneğin; 2010-2012 yılları arasında yürütülen ve bir AB projesi olan "İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi (İSGİP)"nin bütçesi 3.4 milyon Avro, aynı yıllarda gerçekleştirilen "Bölge Laboratuvarlarının Güçlendirilmesi Projesi (İSGLABTEK)"nin bütçesi 1.8 Milyon Avro ve 2010 yılında başlayıp halen devam etmekte olan "Kişisel Koruyucu Donanımların Piyasa Gözetimi ve Denetiminin Güçlendirilmesi İçin Test Laboratuvarı Kurulması Projesi"nin bütçesi 1.2 Avrodur. Bu ve benzeri birçok faaliyet ile ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının geliştirilmesine katkı sağlanmaktadır.



Bakanlığımızca 2002-2011 yılları arasında ülke çapında iş sağlığı ve güvenliği yönünden denetlenen işyeri sayıları ve uygulanan yaptırımlar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

İşlem Yılı	Teftiş Sayısı	Durdurma-Kapatma Uygulanan İşyeri Sayısı	İşlem Yılı İçinde Toplam Uygulanan İdari Para Cezası
2002	2.542	16	559.515 TL.
2003	19.663	35	691.764 TL.
2004	24.437	33	1.124.998 TL.
2005	27.374	30	2.881.277 TL.
2006	26.617	29	7.879.395 TL.
2007	27.500	26	10.107.391 TL.
2008	23.446	77	4.060.821 TL.
2009	19.709	86	3.514.016 TL.
2010	17.284	367	2.548.596 TL.
2011	15.902	484	7.264.784 TL.

Bakanlığımızda iş sağlığı ve güvenliği yönünden 216, işin yürütümü yönünden de 312 olmak üzere toplam 528 iş müfettişi teftişe yetkili olup ayrıca 306 iş sağlığı ve güvenliği, 138 işin yürütümü yönünden iş müfettişi yardımcısı ile birlikte toplam 972 iş müfettişi görev yapmaktadır.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nce, müfettiş ve aktif olarak çalışan işçi sayıları konusunda şu oranlar yeterli görülmektedir. 1 müfettişe; sanayileşmiş ülkelerde 10.000 işçi, sanayileşmekte olan ülkelerde 15.000 işçi, geçiş ekonomilerinde 20.000 işçi, az gelişmiş ülkelerde ise 40.000 işçi karşılık gelmektedir. Uluslararası Çalışma Örgütü'nce, pek çok ülkede bu oranlara uyulmadığı tespiti de yapılmıştır. (ILO, 2006: 4).

Teknolojideki ve çalışma şartlarındaki değişimler teftiş yaklaşımında da yenilikleri zorunlu kılmıştır. Eski yaklaşımda ve uygulamalarda tanımlayıcı, esnek olmayan ve tepkisel teftiş modelleri uygulanırken, günümüzde yeni yaklaşım gereği esnek, sorumlulara karar alma serbestisi veren ve önleyici modeller benimsenmeye başlanmıştır.

Bakanlığımız İş Teftiş Kurulu Başkanlığı son yıllarda teftiş politikasını gözden geçirmiş ve "Risk Esaslı", "İşkolu veya Sektör Esaslı" ve "Alan Esaslı" teftiş politikalarını hayata geçirmiştir. Bu politikanın temel amacı, ilgili tüm tarafları harekete geçirmek, bilinç oluşturmaya ve güvenlik kültürünün gelişmesine katkı sağlamaktır.

Bakanlığımız yukarıda belirtilen politika çerçevesinde, iş kazası veya meslek hastalıklarının önlenmesi, sağlıklı ve güvenli işyeri ortamının sağlanması çabalarını daha etkili hale getirebilmek için sosyal tarafların da etkin katılımını sağlayacak teftiş programlarını yürütmektedir.

Sağlıklı ve güvenli bir işyeri ortamına sahip olmanın yolu, kapsamlı bir önleme kültürü ve tüm ilgili tarafların işbirliğinden geçmektedir.

Aşağıdaki tabloda Türkiye geneli için hesaplanan kaza frekansı (F K), bir yılda çalışılan 1 milyon iş saati başına düşen kaza sayısını göstermektedir. Tablodan anlaşılabacağı üzere, son yıllarda ülkemizde iş güvenliği çalışmalarının etkinliğinin artırılması sonucunda meydana gelen iş kazası sayılarında önemli bir azalma olmuştur.

İşlem Yılı	Kaza Frekansı Değeri
2004	5,54
2005	4,27
2006	4,03
2007	3,61
2008	3,10
2009	2,76

Kaynak: Türkiye'deki İş Kazalarının Genel Görünümü ve Gelişmiş Ülkelerle Kıyaslanması - 2011 - Hüseyin Ceylan, Kırıkkale Meslek Yüksekokulu, Kırıkkale Üniversitesi